

H O T Ă R Ă R E A nr. 3-114/2025
cu privire la examinarea contestației împotriva deciziei Inspecției procurorilor
din 13.09.2024

municipiul Chișinău

24 octombrie 2024

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa în calitate de:

- *președinte – pe Alexandru Lozan;*

- *membri – pe Viorel Beiu, Eugenia Zubco, Constantin Șușu, Oleg Televca, Pavel Turcan și Vitalie Sîli,*

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 13.09.2024, adoptată în urma examinării sesizărilor privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, adjunctul-interimar al procurorului-șef al aceleiași procuraturi, Vasile Plevan, procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Capmari și procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Stanislav Odajiu,-

C O N S T A T Ă :

Procedura

În data de 08.11.2024 XXXXXX XXXXXX a contestat decizia Inspecției procurorilor din 13.09.2024, adoptată în temeiul art. 44 alin. (3) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prin care s-au respins ca vădit neîntemeiate sesizările privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, adjunctul-interimar al procurorului-șef al aceleiași procuraturi, Vasile Plevan, procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Capmari și procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Stanislav Odajiu.

Din interpretarea prevederilor Legii cu privire la Procuratură, ce reglementează procedurile disciplinare în privința procurorilor, se deduce că decizia Inspecției procurorilor de respingere ca vădit neîntemeiată a sesizării poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Notificarea asupra deciziei Inspecției procurorilor a fost expediată în data de 16.09.2024, contestatara susține că a recepționat-o la 28.10.2024. Contestația a fost depusă de către XXXXXX XXXXXX în data de 08.11.2024, în termenul de exercitare a căii de atac.

Circumstanțele de fapt

În data de 29.08.2022 de către organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție a fost începută urmărirea penală în cauza nr. XXXXXXXXXX, pe fapte de corupere activă și pasivă a persoanelor publice din cadrul Serviciului Vamal.

În privința XXXXXX XXXXXX a fost disjunctă cauza penală nr. XXXXXX XXXXXX, care în data de 02.04.2024 a fost expediată spre examinare instanței de judecată.

În procesul urmăririi penale XXXXXX XXXXXX, prin intermediul apărătorilor săi, a înaintat mai multe cereri prin care a invocat nulitatea de probe, a cerut efectuarea de acțiuni de urmărire penală, informarea despre deciziile procesuale și eliberarea de copii de pe acte de procedură, inclusiv, a contestat la procurorul ierarhic superior legalitatea și temeinicia soluțiilor procurorului de caz.

În data de 26.09.2023, 02.10.2023, 20.02.2024, 23.02.2024 și 05.03.2024 petiționara a înaintat la Consiliul Superior al Procurorilor 29 sesizări prin care solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, adjunctului-interimar al procurorului-șef al aceleiași procuraturi, Vasile Plevan, procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Capmari și procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Stanislav Odajiu pentru pretinse încălcări ce pot constitui abateri disciplinare, după cum urmează:

1. Sesizarea în care se invoca neexaminarea potrivit art.298-299 Cod de procedură penală a cererii din 06.01.2023 de excludere din dosar ca probă a raportului operațional (*procuror în Procuratura Anticorupție Alexandru Capmari*).

Al doilea aspect care se indica în sesizare, era neexaminarea potrivit art.299¹-299² Cod de procedură penală a plângerii din 30.01.2023 împotriva inacțiunilor procurorului de caz (*nr. xxxx din 26.09.2023, factorii de decizie din cadrul Procuraturii Anticorupție*);

2.Sesizarea despre dispunerea în data de 07.03.2023 a măsurii preventive în privința lui XXXXXX XXXXXX în lipsa temeiurilor și impunerea de restricții care au afectat libertatea de circulație a ultimei (*nr.xxxx din 26.09.2023, procuror în Procuratura Anticorupție Alexandru Capmari*);

3.Sesizarea despre neexaminarea plângerii în ordinea art. 299¹ - 299² Cod de procedură penală împotriva ordonanței procurorului de restituire a telefonului mobil ca corp delict din 28.03.2023 și necomunicarea ordonanței din 02.05.2023 a procurorului ierarhic superior, prin care s-a respins plângerea (*nr.xxxx din 26.09.2023, procuror în Procuratura Anticorupție Alexandru Capmari, procuror ierarhic superior Veronica Dragalin*);

4.Sesizarea privind pretinsa încălcare a normelor de procedură penală de către procuror la examinarea cererii de informare despre supunerea învinuitei măsurii speciale de investigații, notificarea ei cu actele de procedură în acest sens și eliberarea de copii de pe acte(*procuror în Procuratura Anticorupție Alexandru Capmari*);

Al doilea aspect invocat ca încălcare, este neexaminarea plângerii împotriva inacțiunilor procurorului de caz potrivit art.299¹-299² Cod de procedură penală (*nr.xxxx din 26.09.2023, procuror în Procuratura Anticorupție Vasile Plevan*);

5.Sesizarea privind neprezentarea procurorului la ședințele de judecată din 20.09.2023 și 25.09.2023 de la Curtea de Apel la examinarea recursului împotriva încheierii judecătorești prin care a fost anulat ordinul de suspendare din funcție a învinuitei XXXXXX XXXXXX (*nr.xxxx din 02.10.2023, procuror în Procuratura Anticorupție Alexandru Capmari*);

6. Sesizarea despre neexaminarea în termen a cererii de administrare de probe, ridicarea informației, dispunerea controlului la Serviciul Vamal și neinformarea părții despre soluția adoptată (*nr.xxx din 20.02.2024 procuror în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

7. Sesizarea despre pretinsa neexaminare a cererii de furnizare de informații referitor la dispunerea măsurilor speciale de investigații în privința învinuitei XXXXXX

Xxxxxx și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

8. Sesizarea referitoare la neexaminarea cererii de audiere ca martori a șefului Biroului vamal și altora, neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

9. Sesizarea despre neexaminarea cererii privind dispunerea expertizei judiciare a mijloacelor de probă și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

10. Sesizarea privind neexaminarea cererii de audiere de martori a colaboratorilor vamali și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

11. Sesizarea privind neexaminarea cererii de audiere de martori a brokerilor vamali și altora, precum și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

12. Sesizarea despre neexaminarea cererii de efectuare de confruntări între învinuți și martori, precum și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

13. Sesizarea privind neexaminarea cererii de efectuare de ridicări a documentelor de la Serviciul Vamal și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024, *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

14. Sesizarea despre neexaminarea cererii de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, ridicarea fișei de post, a regulamentului și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 20.02.2024 *procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

15. Sesizarea privind nerespectarea procedurii la examinarea plângerii împotriva ordonanței procurorului de prelungire a termenului de menținere în calitate de bănuît a lui Xxxxxx Xxxxxx (nr.xxx din 23.02.2024, *procuror-șef al Procuraturii Anticorupție Veronica Dragalin și procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție Vasile Plevan*);

16. Sesizarea despre încălcarea termenului prevăzut de lege pentru examinarea plângerii împotriva ordonanței din 28.03.2023 (nr.xxx din 23.02.2024, *procuror-șef al Procuraturii Anticorupție Veronica Dragalin*);

17. Sesizarea privind încălcarea termenului de examinare a plângerii împotriva inacțiunilor procurorului de caz potrivit art.299¹-299² Cod de procedură penală (nr.xxx din 23.02.2024, *procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție Vasile Plevan*);

18. Sesizarea despre încălcarea termenului prevăzut de lege pentru examinarea plângerii împotriva ordonanței din 28.03.2023 a procurorului de restituire a telefonului mobil (nr.xxx din 23.02.2024, *procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție Vasile Plevan*);

19. Sesizarea despre neexaminarea plângerii împotriva inacțiunii procurorului de caz de a examina cererea de furnizare de informații despre dispunerea măsurilor speciale de investigații în privința învinuitei Xxxxxx Xxxxxx și neinformarea părții despre soluția adoptată (nr.xxx din 23.02.2024, *procurorul adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție Vasile Plevan*);

20. Sesizarea privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 de explicare a învinuirii și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

21. Sesizarea în care se invocă repetat neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea de acțiuni de urmărire penală, ridicarea fișei de post, a regulamentului și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

22. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea de ridicări de documente și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024 procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

23. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea de confruntări și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

24. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea audierii de martori a brokerilor vamali și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

25. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea audierii de martori a colaboratorilor vamali și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

26. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea expertizei judiciare și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

27. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre audiere ca martori a șefului Biroului vamal și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

28. Sesizarea repetată privind neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre dispunerea măsurilor speciale de investigații în privința învinuitei și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*);

29. Sesizarea repetată despre neexaminarea în termen a cererii din 26.12.2023 despre efectuarea acțiunilor de urmărire penală, ridicarea de documente de la Serviciul Vamal, dispunerea controlului vamal și falsificarea datei de pe ordonanța de respingere a cererii (*nr.xxx din 05.03.2024, procuror delegat în Procuratura Anticorupție Stanislav Odajiu*).

Sesizările au fost repartizate pentru verificare inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor Igor Eșanu.

În data de 09.09.2024, sesizările formulate de către Xxxxxx Xxxxxx au fost conexe într-o procedură unică.

Circumstanțe de drept

Potrivit art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, *se consideră vădit neîntemeiată sesizarea în care sânt invocate fapte ce nu fac referință la abateri disciplinare.*

Aceleași reglementări se regăsesc în pct. 131 lit. a), b) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat prin Hotărârea CSP nr.1-232/2024 din 07.08.2024 care stipulează că, *se respinge ca vădit neîntemeiată sesizarea în care sunt invocate fapte ce nu fac referință la abateri disciplinare.*

Motivarea Inspecției procurorilor

Inspecția procurorilor, cu trimitere la normele de la art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016, a concluzionat că sesizarea înaintată de către XXXXXX XXXXXX nu face referință la fapte ce pot constitui abateri disciplinare, dar este invocat dezacordul cu anumite decizii procesuale adoptate de procuror, care în baza prevederilor legale cad sub incidența controlului ierarhic superior și cel judecătoresc. Ulterior datei depunerii sesizărilor, cauza penală la care face trimitere autorii, a fost expediată pentru examinare în fond instanței de judecată și asupra acțiunilor procesuale și probatoriului urmează să se expună judecătorul.

Aprecierile Colegiului de disciplină și etică

Examinând contestația depusă de către XXXXXX XXXXXX, argumentele prezentate de către apărător în susținerea dezacordului cu decizia Inspecției procurorilor din 13.09.2024, poziția exprimată de către inspector, constatările din decizia criticată, Colegiul de disciplină și etică concluzionează asupra necesității **admiterii contestației**, cu remiterea procedurii disciplinare Inspecției procurorilor, pentru verificarea disciplinară în fond a faptelor invocate în sesizările în privința procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție.

În fapt, contestatara susține că decizia Inspecției procurorilor este vădit neîntemeiată și nu conține motivarea soluției dispuse, fapt care conduce la încălcarea dreptului ei la un proces echitabil. Refuzul inspectorului de a examina multiplele sesizări despre încălcările procedurale a procurorilor este inadmisibil într-un stat de drept, iar procedura de verificarea prealabilă a sesizărilor, realizată de către inspector, nu este prevăzută de Legea nr.3/2016.

Argumentul inspectorului precum, că în sesizările despre abaterile disciplinare este invocat dezacordul cu anumite decizii procesuale adoptate de procuror, care în baza prevederilor legale cad sub incidența controlului ierarhic superior și cel judecătoresc, este unul nemotivat, deoarece la înaintarea sesizărilor au fost indicate încălcări ale normelor de procedură penală, constatate prin acte judecătorești, care cad sub incidența directă a art.38 din Legea cu privire la Procuratură.

Din analiza sesizărilor despre pretinsele abateri disciplinare, înaintate de către XXXXXX XXXXXX, se desprinde că procurorilor din cadrul procuraturii specializate li se reproșează neglijarea unor prevederi ale Codului de procedură penală, în special, ce reglementează modul de examinare a cererilor în procesul penal și plângerilor împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor efectuate sau dispuse de procurorul care conduce urmărirea penală.

În argumentarea sesizărilor sale, petiționara XXXXXX XXXXXX a făcut trimiteri la mai multe încheieri judecătorești, adoptate în ordinea controlului judecătoresc, prin

care procurorii au fost obligați să emită în condițiile art.244 Cod de procedură penală ordonanțe, iar procurorul ierarhic superior să examineze, după caz, plângerea în ordinea art.299¹-299² Cod de procedură penală. În actele judecătorului de instrucție există constatări despre limitarea dreptului la libera circulație, iar unele inacțiuni ale procurorilor, din perspectiva judecătorului, au creat riscul încălcării dreptului la un proces echitabil.

Examinând susținerile contestatarei, se stabilește că în încheierea judecătorească din 25.08.2023, judecătorul reține că procurorul urma să examineze cererea despre declararea nulității unei probe în temeiul art.298 Cod de procedură penală, iar procurorul ierarhic superior urma să adopte ordonanță potrivit art. art. 299¹ -299² Cod de procedură penală.

În lucrările procedurii se conțin încheierile judecătorului de instrucție din 19.04.2023, 28.07.2023, 25.08.2023 și 09.02.2024 care indică asupra nerespectării normelor de procedură penală din partea procurorului de caz, cât și a celui ierarhic superior, după modul cum au acționat la examinarea mai multor cereri și plângeri. Cu referire la măsura preventivă dispusă în privința XXXXXX XXXXXX, judecătorul de instrucție a reținut, că nu exista temei rezonabil susținut de probe de a aplica restricțiile care ar afecta libera circulație a persoanei.

Prin încheierea judecătorească din 09.02.2024 procurorul ierarhic superior a fost obligat să lichideze încălcările drepturilor și libertăților XXXXXX XXXXXX și să reexamineze plângerile din 26.12.2022 și 30.12.2022 în ordinea art.299¹-299² Cod de procedură penală și în dependență de circumstanțele stabilite, să se adopte o hotărâre în condițiile legii.

În același context, la 14.03.2023 XXXXXX XXXXXX, prin intermediul apărătorului a solicitat restituirea telefonului mobil, recunoscut ca corp delict. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Alexandru Capmari din 28.03.2023 a fost respinsă cererea apărătorului. La 20.04.2023 soluția procurorului a fost contestată la procurorul ierarhic superior în temeiul art. art. 299¹ -299² Cod de procedură penală. La expirarea termenului de examinare a plângerii, apărarea a contestat inacțiunea procurorului ierarhic superior în ordinea art.313 Cod de procedură penală la judecătorul de instrucție.

În ședința din 25.08.2023 a participat procurorul Alexandru Capmari și a solicitat respingerea plângerii ca neîntemeiată, menționând că telefonul mobil este corp delict. După cum se menționează în notificarea nr.11524, datată cu 30.08.2023, încă în data de 02.05.2023 a fost adoptată ordonanța procurorului ierarhic superior prin care a fost respinsă plângerea lui XXXXXX XXXXXX împotriva ordonanței procurorului de caz, fapt care nu a fost comunicat de către procurorul participant în ședința de judecată.

Prin încheierea judecătorească din 28.07.2023 judecătorul de instrucție obligă procurorul să lichideze încălcările drepturilor și libertăților XXXXXX XXXXXX și să reexamineze cererea din 06.01.2023 în ordinea art.244 Cod de procedură penală, plângerea din 06.04.2023 în ordinea art.299¹-299² Cod de procedură penală și în dependență de circumstanțele stabilite, să se adopte o hotărâre în condițiile legii.

Motivarea Inspecției procurorilor despre aceea, că dezacordul cu deciziile procurorului urmează a fi exercitat în cadrul controlului ierarhic superior și cel judecătorec nu este argumentată, deoarece, de fapt, sesizările au fost depuse ulterior adoptării încheierilor judecătorești, în care se rețineau constatări despre nerespectarea normelor de procedură penală din partea procurorilor.

Un aspect important, hotărârile judecătorești definitive ale judecătorului de instrucție sunt obligatorii și produc efecte legale, ele sunt menite să fie respectate și puse în aplicare de către organul de urmărire penală și procuror. Această chestiune este invocată de către Xxxxxx Xxxxxx și urmează a clarificată de către inspector în cadrul verificării fondului procedurii disciplinare.

În același context, în cadrul verificării disciplinare inspectorul urma a clarifica dacă din partea procurorilor a avut loc o interpretare greșită a normelor de procedură ori s-au admis greșeli evidente, inacceptabile la aplicarea legii, atunci când au examinat cererile și plângerile formulate de către apărători în interesul lui Xxxxxx Xxxxxx.

Aspectele reproșate procurorilor trebuie examinate inclusiv prin prisma respectării prevederilor Instrucțiunii metodologice „Ghid privind examinarea cererilor, demersurilor și plângerilor la etapa de urmărire penală”, aprobat prin Ordinului Procurorului General nr.xx/6 din 28.04.2022 care conține recomandări pentru aplicarea corectă a legii la examinarea cererilor, demersului și plângerilor formulate în cadrul urmăririi penale.

Legalitatea reprezintă unul dintre principiile care guvernează verificarea disciplinară și pentru a asigura respectarea acestui principiu, se impune verificarea fondului sesizărilor disciplinare formulate de către Xxxxxx Xxxxxx, pentru a constata existența sau lipsa elementelor constitutive ale abaterii disciplinare în acțiunile procurorilor, cu adoptarea uneia din soluțiile prevăzute de art.49 alin.(1) al Legii nr.3/2016.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în conformitate cu prevederile art.44 alin.(3) și art.89 lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct.131 ² alin.(2) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-232/2024 din 07.08.2024, cu modificările ulterioare, Colegiul –

HOTĂRĂȘTE:

1. A admite contestația înaintată de către Xxxxxx Xxxxxx împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 13.09.2024.

2. A anula decizia Inspecției procurorilor din 13.09.2024, prin care au fost respinse ca vădit neîntemeiate sesizările privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, adjunctul-interimar al procurorului-șef al aceleiași procuraturi, Vasile Plevan, procurorul în Procuratura Anticorupție, Alexandru Capmari și procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Stanislav Odajiu.

3. A restitui sesizarea Inspecției procurorilor pentru verificarea fondului procedurii disciplinare.

4. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Colegiul de disciplină și etică*, subdirectoriul *Hotărâri*.

5. Hotărârea poate fi contestată în termen de 15 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia, la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului.

Președinte al Colegiului de disciplină și etică

semnat

Alexandru LOZAN